

La retirada de la missió de l'ONU al Sàhara Occidental, anunciada per a aquest mes, pot provocar el retorn a la guerra del Front Polisari contra l'ocupació marroquina. En els últims dies, els representants polisaris volen esgotar les vies de negociació.

A la cruïlla entre la guerra i la pau

"El novembre és un mes decisiu per al nostre futur. Apareixeran nous elements d'anàlisi política, a partir de l'informe del secretari general de les Nacions Unides, i si es confirma l'anunciada retirada de la Missió de l'ONU a la Regió del Sàhara Occidental (MINURSO), que acaba el seu mandat, el fet ens obligaria a una mobilització més àmplia i profunda per a exigir una alternativa del referèndum fracassat. I es farà la XXII Conferència Europea de Coordinació de la Solidaritat amb el Poble Saharià, a Sabadell, acte culminant d'una plataforma (Catalunya amb el Sàhara) que esperem que sigui aprofitada per tothom qui dóna suport a la nostra causa".

Adda Brahim és el delegat del Front Polisario a Catalunya, i té per missió de fer conèixer a tots els ciutadans la situació del seu poble i de coordinar l'ajut material d'incomptables entitats i associacions a les víctimes d'aquest conflicte.

"El Front Polisario té per objectiu l'alliberament total del nostre territori i la construcció d'un estat saharià". Aquests són els principis d'una organització que es va fundar el 10 de maig del 1973 per respondre a la reacció brutal i violenta del govern espanyol a les manifestacions nacionalistes del poble saharià. Deu dies després començava la lluita armada.

La responsabilitat històrica espanyola. El Sàhara Occidental fou colonitzat per Espanya l'any 1884. Els anys 60, l'ONU va exi-

gir la descolonització del territori, i l'any 1974 el govern espanyol dissenyava un pla per a un referèndum d'independència. Però a primers de novembre del 1975 Hassan II anuncia la Marxa Verda. Tres-cents cinquanta mil dels seus homes penetren el territori saharià i acampen davant les fortificacions espanyoles. Madrid abandona la

L'informe que Butros Ghali ha de presentar el dia 10 de novembre decidirà el futur de la MINURSO. Si es retira, es renovarà la guerra.

colònia a la seva sort i la cedeix al Marroc i a Mauritània signant els Acords Tripartits. Les tropes marroquines envaeixen el territori, i centenars de milers de saharis fugen als països veïns. La proclamació de la República Àrab Sahariana Democràtica (RASD), i el reconeixement del seu dret a l'autodeterminació per l'ONU i més d'una vuitantena de països no ha canviat les coses. El poble saharià fa més de vint anys que viu exiliat.

"L'esperit nacional és el secret de la unitat de la societat sahariana, que només té la lluita armada com a única mesura de pressió. Nosal-

tres sempre hem seguit la via del diàleg per resoldre qualsevol conflicte, i hem confiat en la comunitat internacional. Però hem perdut l'esperança en les resolucions de les Nacions Unides que en cinc anys no ha sabut convocar el referèndum proposat pel seu pla de pau. El setembre del 1991 vam signar un alto-el-foc que havia d'anar acompanyat d'un cens que fes possible la consulta, de l'intercanvi de presoners i d'una voluntat política d'arribar a una solució dialogada. Però el govern marroquí, conscient que el resultat del referèndum serà favorable a la independència, ha paralitzat el procés i ha aconseguit de mantenir l'ONU aquí per tenir-nos lligats de mans i peus. Esgotada la via política, la retirada de la MINURSO durà el retorn de la guerra oberta".

Els criteris de saharianitat del cens electoral. Adda Brahim considera que la MINURSO i el secretari general de les Nacions Unides, Butros Ghali, han abandonat la seva neutralitat permetent que el Marroc variés les bases del procés d'inscripció al cens acordades per totes dues parts inicialment. "Segons el pla de pau, la base del cos electoral, l'ha de constituir la població sahariana de divuit anys i més inscrita en l'últim cens espanyol del 1974, actualitzada pel creixement demogràfic posterior". Això volia dir unes 74.000 persones més un marge del 3% al 6% d'actualització. Immediatament després de l'alto-el-foc, explica, el Marroc

RICARD CUGAT

Solidaritat catalana

Cent setanta mil persones depenen de l'ajut internacional per a subsistir en camps com el de Tindouf, al sud d'Algèria, on fou enviada, l'abril d'enguany, la Tercera Caravana Catalana per la Pau al Sàhara Occidental. Núria Camps, gerent del Fons Català de Cooperació en el Desenvolupament, l'entitat que la va organitzar, explica l'ordre de prioritats pel poble saharià. "La primera cosa que demanen és suport polític a la seva causa, que la facis saber a l'exterior". I per això, la Tercera Caravana, a més de l'ajut humanitari, també contenia una denúncia pública de la situació als camps. Prioritat, doncs, ajut moral, però sense oblidar l'ajut material. "Per causa del clima, la sequera, el desert, la manca d'aigua, de corrent elèctric i de tot, les seves possibilitats d'activitat productiva són mínimes. El menjar, la roba, el calçat, les medecines, tot ha de venir de fora. Als camps de refugiats es troben abocats a tasques comunitàries, amb una organització impressionant: la distribució del material és molt regular, el 100% dels nens són escolaritzats i tenen un funcionament intern perfecte que els permet de sobreviure en condicions extremes". Els Països Catalans i el País Basc són els que més treballen en favor seu. Un bon exemple n'és la plataforma Catalunya amb el Sàhara, una campanya unitària de denúncia i de solidaritat que culminarà en la XXII Conferència Europea de Coordinació de la Solidaritat amb el Poble Saharià, els dies 15, 16 i 17 de novembre, i en una manifestació i un míting a la plaça de Sant Jaume, el dia 17. V. A.

DAVID FERNÁNDEZ

PARTICIPACIÓ EN EL REFERÈNDUM

	Total	Sàhara Oc. (zones ocupades)	Zones alliberades i campaments de refugiats	Marroc	Mauritània	Augment respecte al cens de 1974
Total de demandants:	242.000	85.140	42.300	98.371	16.189	181.000 (276,92%)
d'aquests, figuren en el cens de 1974:	61.000	28.000	2.700	1.000	5.000	

comença a desplaçar milers de súbdits als territoris ocupats i aconsegueix d'imposar quatre nous criteris de concessió del dret de vot: residents al territori saharià, membres d'una tribu saharià, però que no s'havien inscrit al cens del 1974; familiars pròxims d'aquests i dels inscrits en les llistes espanyoles; persones nascudes en el territori de pare saharià; i membres de tribus saharianes pertanyents al territori, i que hi haguessin residit sis anys consecutius o dotze de no consecutius abans del desembre del 1974. "Les noves clàusules permeten que qualsevol ciutadà del Marroc i del Magrib àrab pugui reclamar el dret de vot al referèndum del Sàhara Occidental". La comissió d'identificació de l'ONU es va trobar amb 181.000 demandes de

participació (un 296% més que no el cens de fa vint anys), encara no verificades. El procés d'identificació resta blocat des de llavors. L'*impasse* ha forçat la retirada de la comissió d'identificació i la fi del mandat de l'ONU al Sàhara que, si esdevé efectiva, obrirà de nou la guerra. "Ja no tenim res a perdre -assegura Adda Brahim-, però la pressió militar podria dur el rei Hassan II, que econòmicament no se la pot permetre, a negociar una solució. El règim marroquí ha maldat, durant dues dècades, per liquidar físicament el poble saharià, i ha incomplert tots els acords signats. Quina garantia mínima podem tenir de la seva voluntat de resoldre políticament el conflicte?".

Adda Brahim. Creu que el silenci d'Occident i les seves relacions amb el Marroc és un suport indirecte a un règim no democràtic criticat per la violació dels drets humans, el tràfic de droga, i la no-aplicació de les lleis internacionals.

Virgínia Arqué